

POSTANOWIENIE

Dnia 22 grudnia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Grela

w sprawie upadłości Z. K. prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą "S."
Zakład Masarsko-Wędliniarski w T.
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 22 grudnia 2021 r.,
na skutek skargi kasacyjnej skarżącego
od postanowienia Sądu Okręgowego w L.
z dnia 31 sierpnia 2020 r., sygn. akt IX Gz (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od upadłego na rzecz wierzyciela Skarbu Państwa -
Naczelnika Urzędu Skarbowego w B. kwotę 1800 (jeden tysiąc
osiemset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 9 października 2019 r. Sąd Rejonowy w L. z siedzibą Ś., po rozpoznaniu sprawy upadłości Z. K., prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą „S.” Zakład Masarsko-Wędliniarski w T. stwierdził zakończenie postępowania upadłościowego (pkt I) oraz oddalił wniosek upadłego o umorzenie w całości zobowiązań, które nie zostały zaspokojone w postępowaniu upadłościowym (pkt II).

Postanowieniem z 31 sierpnia 2020 r. Sąd Okręgowy w L. oddalił zażalenie upadłego.

W skardze kasacyjnej upadły, jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, wskazał na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

W jego ocenie w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne sprowadzające się do odpowiedzi na pytanie czy prawomocny wyrok w sprawie orzeczenia zakazu prowadzenia działalności gospodarczej wiąże sąd upadłościowy w zakresie zaistnienia przesłanki z art. 369 § 1 pkt 2 ustawy z 28 lutego 2003 r. prawo upadłościowe i naprawcze przy rozpoznawaniu wniosku o umorzenie długów po przeprowadzonym postępowaniu upadłościowym. Zdaniem skarżącego, wyjaśnienia wymaga także ocena zdarzeń przeszłych, tj. przepisów o skutkach wszczęcia postępowania co do osoby, majątku i zobowiązań upadłego w rozumieniu art. 448 ustawy z 15 maja 2015 r. prawo restrukturyzacyjne w sytuacji, gdy wobec upadłego został uprzednio prawomocnie orzeczony zakaz prowadzenia działalności gospodarczej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W judykaturze już wielokrotnie wypowiedziano się na temat charakterystyki skargi kasacyjnej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 13 czerwca 2018 r., II CSK 71/18, niepubl.). Wskazano tam m.in., że skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej.

Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony - co należy podkreślić - wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie objęte podstawami kasacyjnymi, doniosłe z punktu widzenia rozstrzygnięcia sprawy i nierozwiązane dotąd w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może się przyczynić do rozwoju prawa. Powołanie się przez skarżącego na takie zagadnienie wymaga jego sformułowania oraz uzasadnienia występowania w sprawie (por. niepublikowane postanowienia Sądu Najwyższego: z 28 listopada 2003 r., II CK 324/03, z 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05, z 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, z 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, z 26 września 2005 r., II PK 98/05, z 10 maja 2019 r., I CSK 627/18).

Szczegółowa analiza sprawy prowadzi do wniosku, że powyższa przesłanka nie została wykazana. Należy podkreślić, że nie jest rzeczą Sądu Najwyższego przy ocenie, czy skarga kasacyjna powinna być przyjęta do rozpoznania, doszukiwanie się jurydycznej argumentacji mającej wykazać istnienie istotnego zagadnienia prawnego. Samo zaś sformułowanie zagadnienia prawnego, bez przedstawienia argumentacji służącej wykazaniu, że to zagadnienie rzeczywiście występuje i wymaga wyjaśnienia przez Sąd Najwyższy, nie jest wystarczające. Należy bowiem zauważyć, że skarżący oparł skargę kasacyjną na przesłance występowania w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, a więc takiego w istocie, którym dotychczas orzecznictwo nie zajmowało się. Tymczasem, skarżący przedstawił w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania konkretne orzeczenia, w tym także Sądu Najwyższego. Mogłoby to wskazywać, że być może istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów. Jednakże jest to przesłanka z art. 398⁹ § 1 pkt. 2 k.p.c., niewskazana przez skarżącego. W rezultacie, niedopuszczalnym jest, aby Sąd Najwyższy doszukiwał się rzeczywistych intencji skarżącego.

Ponadto, uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazuje na to, że w istocie skarżący podjął próbę wykorzystania postępowania kasacyjnego jako kolejnej instancji merytorycznej. Tymczasem rola tego postępowania jest zupełnie inna i nie służy instancyjnej weryfikacji zapadłych orzeczeń.

Biorąc to pod uwagę Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej, nie znajdując też okoliczności, które obowiązany jest brać pod uwagę z urzędu w ramach przedsądu.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 99 k.p.c. w związku z art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.